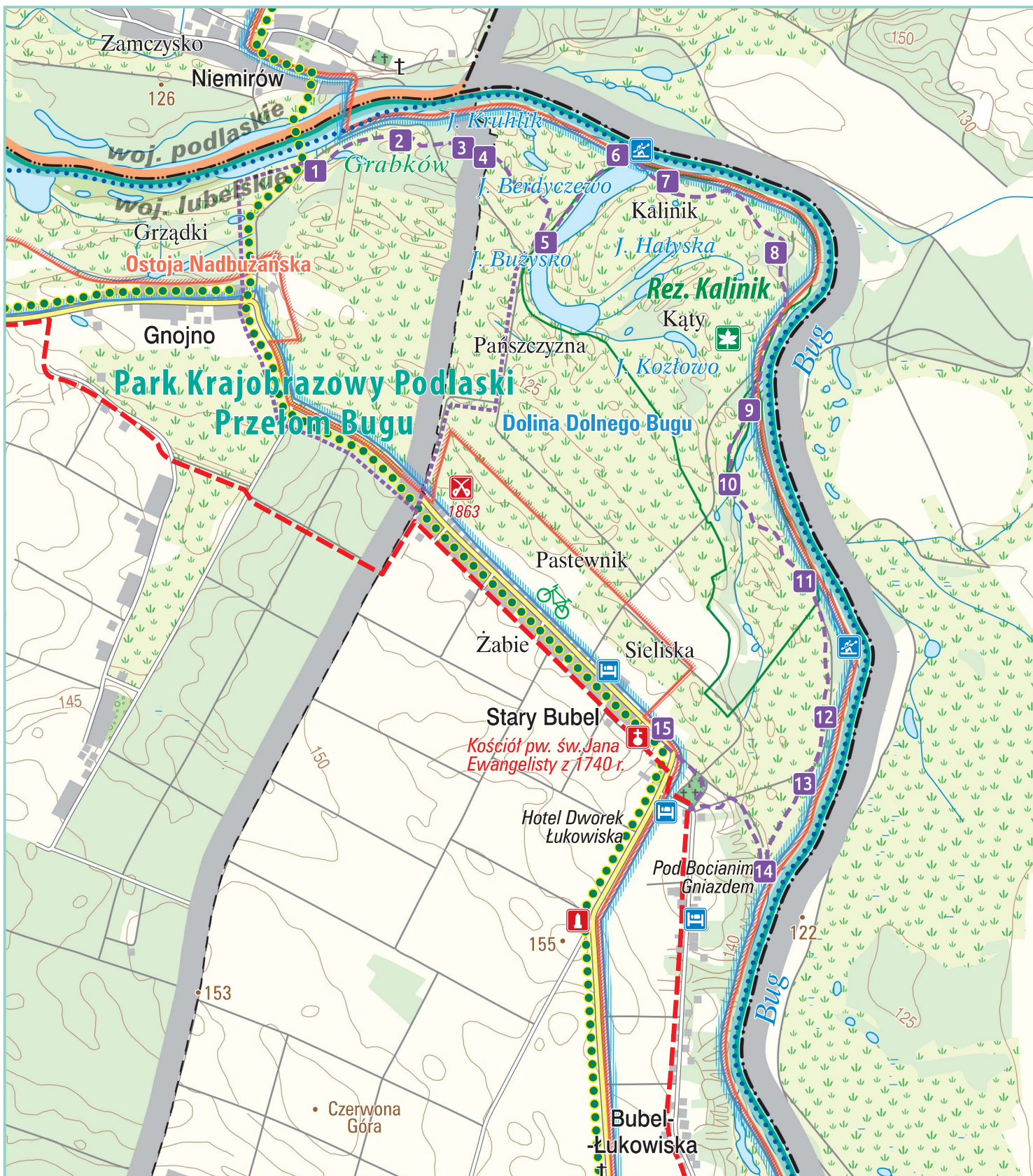

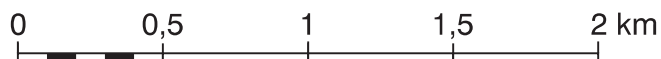
ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA **KALINIK**

- Granice parku krajobrazowego
- Granice rezerwatu
- Ścieżka przyrodnicza
- Ścieżka przyrodnicza - wariant skrócony
- Przystanki na trasie ścieżki
- Specjalne obszary ochrony siedlisk
- Obszary specjalnej ochrony ptaków

- Lasy
- Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo
- Szlaki kajakowe
- Piesze szlaki turystyczne
- Kościoły; pomniki; pola bitew
- Obiekty noclegowe

Drogi turysto!

Zapraszamy Cię na trasę naszej ścieżki, która swój początek bierze przy przeprawie promowej w Gnojnie, a kończy swój bieg przy Kościółku pw. św. Jana Ewangelisty w Starym Buble.

Proponujemy do wyboru dwie opcje naszej ścieżki:

wersja A – obejmuje ok. 7 km dystans, na którym ulokowaliśmy 15 tablic edukacyjnych, wyznaczających kolejne przystanki. Nasze opracowanie będzie prowadzić Cię po tej trasie - w górę rzeki, w okolicy miejscowości Bubel Łukowiska, gdzie znajduje się parkowa wiata turystyczna wraz z miejscem na ognisko, a stamtąd na początek miejscowości Stary Bubel. Pieszko należy zarezerwować ok. 3 godz., rowerem - ok. 1 godz. Jeśli zdecydujesz się na pieszą wędrowkę powinieneś wiedzieć, iż odległość drogi powrotnej od wspomnianego już kościółka do miejsca przeprawy promowej (z końca ścieżki do jej początku) to kolejne 4 km po szosie łączącej wsie Stary Bubel i Gnojno oraz drodze szutrowej w pobliżu promu.

Natomiast jeśli uznasz, że wolisz pokonać krótszą trasę oto:

wersja B – o długości ok. 5 km, kieruj się od początku ścieżki do starorzecza Bużysko - miejsca, w którym znajduje się tablica nr 5. Następnie poruszając się lokalną drogą, pośród okolicznych łąk, podążaj w stronę wsi Stary Bubel. Dotrzesz na koniec tej miejscowości, a jednocześnie do granicy gmin Janów Podlaski i Konstantynów (o czym poinformuje Cię stosowna tablica). Z tego miejsca już drogą asfaltową powrócisz do miejsca przeprawy promowej na Bugu.

Przed wyruszeniem na ścieżkę należy zadbać o odpowiedni strój terenowy i środki odstrasżające owady!

Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu” znajduje się w strefie nadgranicznej, dlatego przebywanie na naszych ścieżkach przyrodniczo-dydaktycznych należy zgłaszać miejscowej Placówce Straży Granicznej w Janowie Podlaskim pod numerem tel. 83 341-62-00. Pamiętajmy o tym, że będąc w terenie możemy zostać wylegitymowani przez jej funkcjonariuszy.

Przeprawa promowa w Gnojnie

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA KALINIK

Ścieżka Kalinik prowadzi po projektowanym rezerwacie przyrody „Kalinik” oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Ma ona na celu ukazać piękno nadbużańskiej przyrody, w tym przede wszystkim tak cenne starorzecza Bugu ze zbiorowiskiem łągów nadrzecznych oraz roślinnością wodną i szuwarową, a także połączenie łąk i pastwisk przylegające do rzeki Bug. Te cenne przyrodniczo obszary są miejscem wielkiej bioróżnorodności, której poznanie umożliwia udostępniona trasa ścieżki.

Z racji tego, że przebiega ona przez obszary zalewowe, nie zawsze i nie w pełni jest dostępna dla turystów, zwłaszcza w okresie wiosennych wylewów rzeki lub intensywnych opadów.

Niemniej wszyscy entuzjaści pieszych wędrówek czy rowerowych wycieczek oraz miłośnicy przyrody, powinni przemierzyć jej szlak i zgłębić tajniki otaczającej przyrody!

Przystanek I

Tu, w miejscu chętnie odwiedzanym przez turystów i mieszkańców okolicy, jest początek opisanej ścieżki. Wiaty ze stołami i ławami zachęcają do odpoczynku, dostęp do grilla umożliwia przygotowanie ciepłego posiłku.

Z obu stron jest dogodny dostęp do Bugu, gdyż rzeka od około 800 metrów nie jest już rzeką graniczną. Przy wyższym stanie wód w jej korycie, można promem przepłynąć przez Bug do miejscowości Niemirow w województwie podlaskim. W drogę powrotną (z prawego na lewy brzeg Bugu), można udać się korzystając z kolejnej przeprawy promowej z Mielnika do Zabuzza, wtedy turyści znów znajdą się na terenie Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”, ale w granicach województwa mazowieckiego.

Zagospodarowanie Szlaku Green Velo

Z tego miejsca turyści planujący wędrowkę ścieżką Kalinik, mogą rozpocząć swoje „spotkanie z przyrodą”.

ETAP I

długość około 400 m

Aby dotrzeć do przystanku z tablicą nr 2, należy podążać utartym przez miejscowych szlakiem w górę rzeki. Po lewej stronie mija się tablicę z informacją o szlaku kajakowym Bug-Krzna. Miejsce przeprawy jest bardzo często wykorzystywane do spławiania kajaków, z roku na rok taka forma aktywności cieszy się coraz większą popularnością. Otwarty brzeg rzeki jest doskonałą okazją, by zatrzymać się na chwilę i poobserwować

jej miejscami niespokojny nurt, czy wykonać pamiątkowe zdjęcia. Z racji tego, iż dno nie jest tu głębokie, bardziej nierozsądni turyści w upalne dni dla ochłody wchodzą do rzeki. Zdecydowanie odradza się tak ryzykowne zachowania. Należy pamiętać, że nie ma tu wyznaczonych kąpielisk ani bezpiecznych miejsc. Rzeka ma charakter dziki, jej wartki nurt wymywa dno przenosząc denne osady z jednego miejsca w inne. Dlatego trudno jest przewidzieć gdzie z całą pewnością znajdują się płycizny, a gdzie głębie. Należy wziąć także pod uwagę fakt, iż jakość wód Bugu odbiega od tych, które wymagane są w kąpieliskach.

Tablica informacyjna o szlaku kajakowym

Dolina Bugu widziana z Łysej Góry

Przystanek II

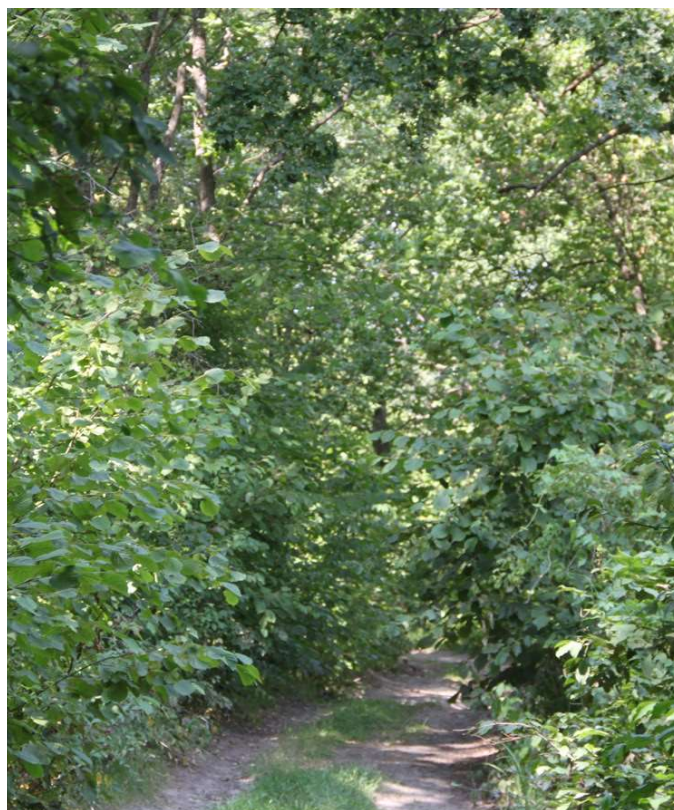
Nieopodal dawnego zjazdu na przeprawę promową, pod rozłożystymi dębami, znajduje się tablica nr 2, z której można dowiedzieć się o historii geologicznej okolic Gnojna. Autorka tablicy wyjaśnia, jakie zmiany zachodzą w obrębie koryta rzeki i jak na przestrzeni ponad 100 lat zmienia się zakole Bugu widziane z Łysej Góry (na północny zachód od wsi Gnojno).

ETAP II

długość około 300 m

Dalszą część trasy trzeba pokonać poruszając się na południowy wschód i wschód, oddalając się nieco od koryta rzeki. Drogowskazem będzie wyjeżdżona dróżka, która prowadzi turystów do lasu. Na mijanych tu murawach napiaskowych rosną dzikie polne grusze, młode sosny i osiki,

przed lasem pojawiają się dąbki. W lesie panuje przyjemny cień, tu by przypomnieć sobie najważniejsze funkcje lasów trzeba zatrzymać się przy tablicy.

Las z kolejnym przystankiem

Starorzecze Bugu

Przystanek III

Las otaczający turystów ma tu zróżnicowaną, piętrową budowę. Drzewostan tworzą dęby, osiki i olsze. Warstwę krzewów reprezentuje głównie leszczyna. (gdzieniegdzie dorastająca do rozmiarów drzewa), dereń i trzmielina. W runie dominuje roślinność zielna i mchy, a w miejscach nieco wyniosłych, w głębi lasu pośród sosen, można napotkać ściśle chronionego rojnika pospolitego.

ETAP III

długość około 250 m

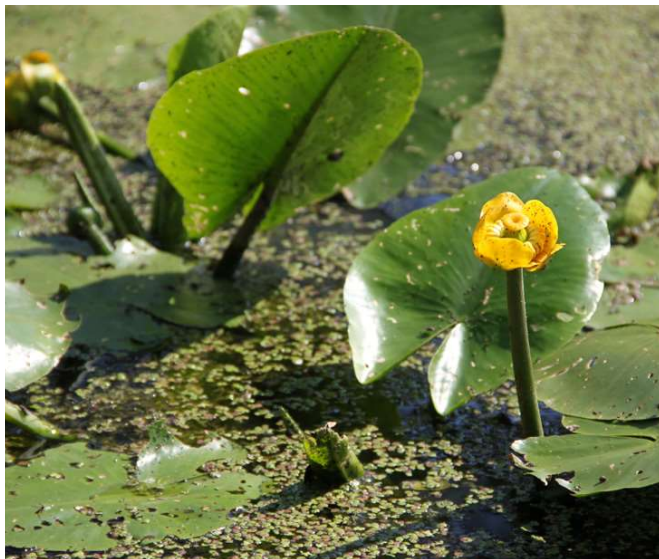
Turyści kryjąc się pod okapem mijanych drzew, muszą kierować się drogą do końca lasu. Poruszając się wzdłuż jednego ze starorzeczy Bugu, które jest głębokie i z każdej strony okolone dorodnymi olszami, dochodzi się do kolejnej tablicy ustawionej na skraju starorzecza. Można przy niej zatrzymać się na krótki odpoczynek.

Przystanek IV

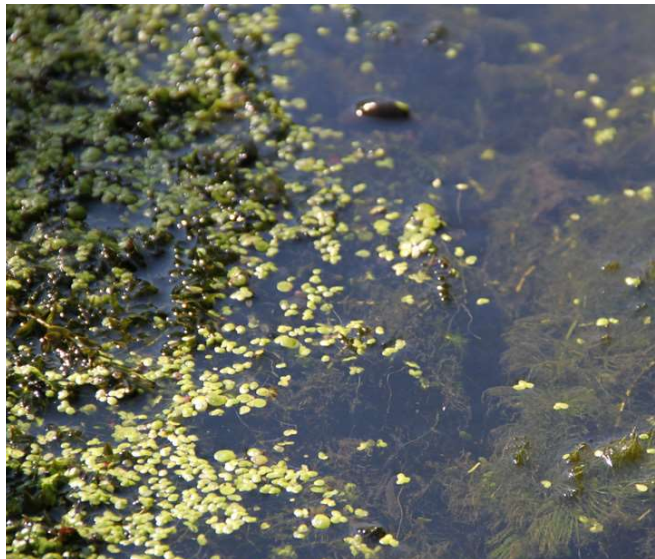
Na całej długości ścieżki turystom towarzyszą starorzecza, które w zależności od wieku różnie się prezentują. Na podstawie informacji zawartych na tablicy można próbować odszukiwać mijane rośliny wodne i bagienne. Poza tym pomocny może być przewodnik lub atlas roślin.

Obrzeża niektórych starorzeczy porastają szuwary, często tworzące dwa pasy, zewnętrzny pas szuwaru wielkoturzycowego i pas wewnętrzny czyli właściwy, na który składają się: pałka wąskolistna i szerokolistna, skrzyp bagienny, oczeret jeziorny i manna mielec.

Kolejną grupą są rośliny o liściach pływających, tworzące tak zwany zespół lilii wodnych z grążelami żółtymi i grzybieniami białymi oraz zespół osoki aleosowatej i żabiściegu pływającego.

Grąźel żółty

Rzęsa wodna i rogatek sztywny

Pałka wodna

Strzałka wodna

Przedstawicielami roślin zanurzonych są: rdestnice, wywłócznik kłosowy, moczarka kanadyjska, rogatek sztywny, a na powierzchni wody unoszą się najczęściej rzęsa i spirodella wielokorzeniowa.

ETAP IV

długość około 650 m

Idąc lokalną ścieżką mija się starorzecze po lewej stronie (z tabliczką informującą o zakazie wstępu z uwagi na własność prywatną), dalej podąża się na południowy wschód drogą pośród łąk. Dróżka prowadzi do rozległego starorzecza o potocznej nazwie Rogal lub Bużysko. Przy nim znajduje się kolejna tablica.

Przystanek V

Tablica ta opisuje przekształcenia koryta Bugu i wyjaśnia w jaki sposób wykształciło się „dzikie” koryto tej rzeki.

Warto przy tej okazji usystematyzować wiadomości dotyczące środowiska wodnego, które dzieli się zasadniczo na dwie grupy. Środowisko słodkowodne czyli wody

Starorzecze Rogal (Bużysko)

stojące (jeziora, stawy, bagna), wody płynące (rzeki, potoki, źródła) oraz środowisko morskie.

W każdym z tych środowisk panują różne warunki, które decydują o jego dostępności dla różnych grup organizmów żywych. Warunkami tymi są na przykład: światło, zasolenie, zmienna ilość rozpuszczonych gazów (O₂ i CO₂ w wodach słonych i słodkich), temperatura, falowanie, itp.

Przy tej tablicy turyści znajdują się nad starorzeczem – rodzajem jeziora, będącego pozostałością po dawnym korycie Bugu. Starorzecze to

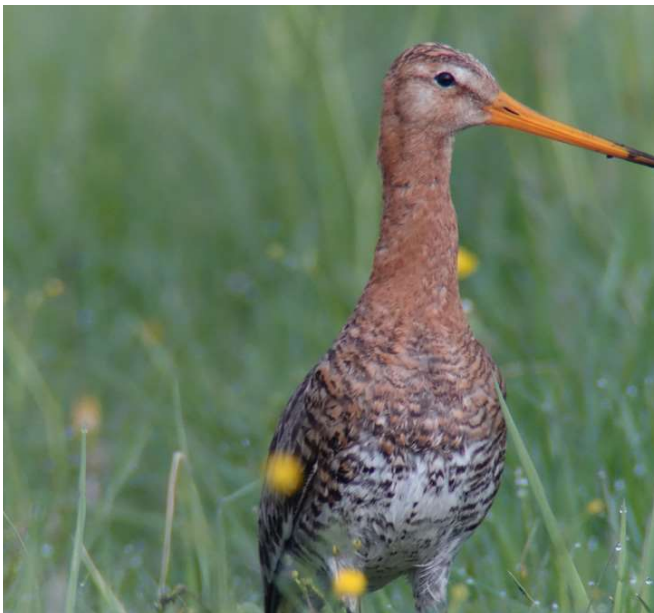
powstało w sposób naturalny, na skutek przewagi erozji bocznej rzeki nad jej erozją denną, która spowodowała odcięcie meandrów rzecznych i wytworzenie zbiornika wodnego.

Starorzecza, w porównaniu z korytem rzeki, tworzą całkiem odmienny typ biotopu wodnego. Są one zwykle położone wśród łąk, pastwisk i szuwarów. Wody starorzeczy są wyraźnie cieplejsze od wody korytowej co powoduje, że w starorzeczach bardzo szybko rozwijają się zbiorowiska roślinności wodnej i wód stojących (co często doprowadza do szybkiego procesu ich wypłymania). Starorzecza są miejscem

Rybitwa czarna, fot. K. Zalewski

Łabędzie nieme

Rycyk, fot. J. Mydlak

życia wielu gatunków zwierząt. Tematyka ta jest poruszana na następnym przystanku.

ETAP V

długość około 600 m

Z tego miejsca trzeba skierować się na północ, wzdłuż starorzecza nad Bug, nad którym można obserwować osiadłe ptactwo wodne, a w okresie wiosenno-jesiennym licznie odpoczywające stada ptaków przelatujących dolinę Bugu.

Tu warto się zatrzymać, ponieważ w miejscu tym starorzecze uchodzi do koryta Bugu.

Kszyk, fot. K. Zalewski

Przystanek VI

Stojąca w tym miejscu tablica przedstawia mieszkańców mijanego jeziora.

Brzegi zarastających już starorzeczy tworzą dogodne warunki do żerowania i gniazdowania gatunkom ptaków siewkowatych: rycykom, czajkom, brodziecom i kszycykom.

Przejazd przez starorzecze

ETAP VI**długość około 300 m**

Aby dotrzeć do kolejnego przystanku trzeba przedostać się przez ujście starorzecza do Bugu. Możliwe jest to tylko po usypanym z kamieni przejeździe, z którego korzysta Straż Graniczna. Niestety po intensywnych opadach, przedostanie się na drugą stronę może wymagać założenia kaloszy.

Ciekawostką tego miejsca jest niewielkie źródło bijące niezmiennie od kilku dziesięcioleci. Powstało ono w wyniku wykonanego w tym miejscu odwiertu. Z uwagi na to, iż na tym odcinku koryto Bugu podlega intensywnej erozji bocznej, z biegiem czasu może ono stać się niewidoczne, gdy wypływ wód będzie znajdował się bezpośrednio w dnie rzeki.

Po przekroczeniu starorzecza należy poruszać się po utartym szlaku niezmiennie w górę rzeki. Prawa strona ukazuje podmokłe łąki przy starorzeczu. Ścieżka przyrodnicza prowadzi po miejscach wyniesionych w bezpośrednim sąsiedztwie muraw.

Źródło przy przejeździe

Krwawodziób, fot. K. Zalewski

Młody drzewostan sosnowy

Przystanek VII

Z ustawionej tu tablicy można dowiedzieć się czym są gatunki wskaźnikowe ekosystemu i poznać ich przykłady w oparciu o miejscową awifaunę. Innymi przykładami wskaźników stanu środowiska, w tym przypadku zanieczyszczenia powietrza głównie tlenkami siarki, są porosty. Ich obecność, skład gatunkowy, wygląd plechy i jej rozmiary dają informację o stanie środowiska. Porosty, to przykład organizmów powstałych w wyniku ścisłego współżycia dwóch organizmów – glonu i grzyba. Glon dostarcza do tego układu substancji odżywczych (dzięki przeprowadzanej fotosyntezie), zaś grzyb – wody i substancji mineralnych, poza tym chroni i przytwierdza do podłoża swego glonowego partnera. Komponentem dominującym jest grzyb, który odpowiada za kształt ciała porostu czyli „plechę”. Porosty można spotkać prawie wszędzie,

mają duże zdolności przetrwania w bardzo trudnych warunkach, dlatego zaliczane są do organizmów pionierskich, które mogą zasiedlać tereny pustynne, skaliste, itp.

Porosty na drzewie

Jednocześnie porosty są bardzo wrażliwe na zanieczyszczenia powietrza, stąd w miastach wokół fabryk występują tak zwane pustynie porostowe. Tę właściwość porostów wykorzystuje się do badania stopnia skażenia środowiska, a służą do tego skale porostowe.

ETAP VII

długość około 550 m

W dalszym ciągu trasa ścieżki prowadzi drogą polną odchodząc od koryta rzeki na południowy wschód do niewielkiego sosnowego lasu.

Turyści wędrujący tym szlakiem niejednokrotnie napotkają powalone drzewa ulegające powolnemu rozkładowi. Może być to skutek działalności bobrów, a także warunków atmosferycznych czy wieku drzew. O tym dlaczego martwe drzewa potrzebne są w środowisku można dowiedzieć się z kolejnej tablicy.

Przystanek VIII

Zamieranie drzew i krzewów jest procesem naturalnym. Martwe drzewo wywiera ogromny wpływ na swoje otoczenie. Po obumarciu i upadku drzewa, otwierają się nowe warunki do wzrostu roślin. W tym samym czasie następuje rozkład drewna i uwalnianie wielu składników do gleby. Istnienie martwego drewna w środowisku, na przykład w lesie, warunkuje obecność wielu gatunków bezkręgowców. Stanowi ono dla nich bazę pokarmową i miejsce schronienia. Na martwym drewnie, podczas całego etapu jego rozkładu, pojawia się i rośnie wiele gatunków grzybów.

Hubiak pospolity

Żółciak siarkowy

ETAP VIII

długość około 600 m

Z przystanku w lesie, ścieżka biegnąca na południe, prowadzi w atrakcyjne krajobrazowo miejsce, przy nieostłoniętym brzegu rzeki. Tu warto zaplanować chwilę relaksu i zapoznać się z następną tablicą.

Otoczenie starorzecza

Olsza czarna

Przystanek IX

Doceniając obecność turystów na naszej ścieżce i pokonaną przez nich odległość, kolejną tablicę poświęcono wyjaśnieniom, jakie korzyści płyną z takiej formy aktywności, jaką są ścieżki przyrodnicze.

W tym miejscu oprócz obserwacji koryta Bugu, można przyjrzeć się starorzeczcu, które ma tu z nim bezpośrednie połączenie. Miejsce to jest chętnie odwiedzane przez wędkarzy.

ETAP IX

długość około 500 m

Dalej trasa nie oddala się zbyt od Bugu i podąża słabo widoczną ścieżynką wzdłuż ciągnącego się wciąż starorzecza. Turystów z różnych stron otaczają olsy, stąd kolejna tablica porusza właśnie tę tematykę.

Zarastające tereny otwarte Kalinika

Przystanek X

Siedliska olsowe w dolinie Bugu są często spotykane. Jest to związane z występującymi tu terenami podmokłymi. Tablica w szczegółowy sposób wprowadza turystów w tę tematykę i pomaga rozpoznać charakterystyczne dla olsu gatunki.

Ukształtowanie terenu doliny Bugu jest doskonałym miejscem do życia dla bobrów europejskich, największych polskich gryzoni. Siedliska olsowe sprzyjają występowaniu tego gatunku. W średniowieczu bobry licznie zamieszkiwały całą Europę i Azję. Na początku XX wieku groziło im wyginięcie na skutek działalności człowieka. Polowania, melioracja terenów pod uprawy lub zabudowę oraz wycinanie lasów, przyczyniły się do znacznego spadku liczebności bobrowej populacji. W 1919 roku bobry europejskie objęto ścisłą ochroną gatunkową, dzięki czemu powoli zaczęły one powracać na tereny podmokłe. Do wzrostu ich liczebności niewątpliwie

Bóbr i jego ślady działalności

Bóbr i jego ślady działalności

Zarastające tereny otwarte Kalinika

przyczyniły się także celowe introdukcje, czyli wprowadzanie przez człowieka tego gatunku do środowiska. Z roku na rok obserwowany jest wzrost ilości i wielkości wyrządzanych przez bobry szkód, co świadczy o ciągłym zwiększaniu się ich liczebności na naszych terenach. Szkody widziane są z perspektywy ludzi, gospodarzy tych terenów, którzy chcą mieć do dyspozycji zdrowe drzewa. Jednakże z punktu widzenia ekologii bobry mogą okazać się kluczowym gatunkiem dla zachowania choć części terenów podmokłych. Przy rokrocznych deficytach wodnych ich działalność inżynierska (budowane tamy i żeremia) pozwala na dłużej zatrzymać wilgoć w danym środowisku.

ETAP X

długość około 600 m

Aby dotrzeć do następnego przystanku trzeba przedostać się przez niewielkie starorzecze i obniżenia terenu. Zadanie to ułatwia droga wyjeżdżona przez Straż Graniczną, niemniej opisywany tu teren jest często podmokły.

Później przed turystami pojawiają się otwarte tereny nadbużańskich łąk. Warto się tu na chwilę zatrzymać, by podziwiać piękno krajobrazu oraz przeczytać o sukcesji naturalnej.

Przystanek XI

Połączenie łąk i pastwisk przylegające do Bugu były dawniej wykorzystywane przez miejscową ludność do hodowli bydła i trzody chlewnej. To tu wypasano całe stada koni, krów, owiec czy kóz. Obecnie zrezygnowano z tego sposobu gospodarowania, w związku z tym dawniej wypasane tereny zaczęły powoli porastać roślinnością drzewiastą. Na niektórych fragmentach terenów otwartych, na których postępuje sukcesja, stosowane są zabiegi usuwania wkraczającej roślinności, wykonywane w ramach tak zwanej ochrony czynnej.

ETAP XI

długość około 600 m

Po zapoznaniu się z tematyką sukcesji trzeba ruszyć w dalszą drogę kierując się w

Naturalne koryto Bugu

dalszym ciągu na południe po częściowo odstąpionym brzegu rzeki z widokiem na wyspę utworzoną na środku koryta.

Wyspa ta powstała na skutek naturalnych zmian w korycie rzeki. Korzenie porastających ją drzew są często podmywane przez wodę i tworzą doskonałe kryjówki dla ryb i innych organizmów wodnych. Następnie ścieżka wchodzi w zadrzewienia, w których cieniu można się na chwilę skryć. Za nimi czeka kolejny przystanek.

Wielobarwna murawa na początku lipca

Przystanek XII

Biocenoza łąki utrzymywana jest w stanie względnej równowagi tylko dzięki działalności ludzi prowadzących wykaszanie. Zaniechanie wykaszania lub wypasania łąk i pastwisk uruchamia wspomnianą sukcesję naturalną. W zależności od pory roku łąki zaskakują barwnymi kompozycjami sezonowymi – bielą, żółcią, z czasem roślinnością tworzącą wielokolorowe łany, które z końcem lata zmieniają się w zeschtę, pomarańczowo-brązowe połacie. Przykłady roślin tworzących tę paletę kolorów można poznać dzięki następnej tablicy. Ponadto warto zapoznać się z literaturą, na przykład kluczem do rozpoznawania roślin. Łąki poza bogactwem gatunkowym mają niewątpliwie ogromną wartość estetyczną.

ETAP XII

długość około 500 m

Aby dojść do przystanku XIII należy kierować się w dalszym ciągu na południe, wzdłuż rzeki. Przemierzając się można zobaczyć, że dominującym zbiorowiskiem pasa brzegowego są wikliny nadrzeczne, które tworzą krzewiaste wierzby.

Wierzby, topole i olsze, tak często spotykane w dolinie Bugu, tworzą bardzo cenne zbiorowisko łąkowe. Miejsca te są zasiedlane przez takie gatunki jak: strumieniówki, remizy, dziwonie, dudki czy krętogłowy. Charakterystykę łągu można poznać na kolejnym przystanku.

Wikliny nadrzeczne i łągi wierzbowo-topolowe

Przystanek XIII

Ustawiona tu tablica w szczegółowy sposób opisuje nadrzeczne łągi wierzbowo-topolowe. Łęg porasta także niskie brzegi rzeki

Zimorodek, fot. K. Zalewski

i obrzeża starorzeczy. Bogactwo gatunkowe roślin tego zbiorowiska watro poznać w oparciu o tablicę poglądową.

ETAP XIII

długość około 300 m

W dalszym ciągu ścieżka podąża po miejscowej drodze wiodącej wzdłuż rzeki, przy zejściu do której stoi przedostatnia tablica prezentująca niektóre gatunki żyjące wokół koryta Bugu.

Przystanek XIV

Warto zwrócić uwagę na roztaczający się wokół tablicy widok na Bug i miejscami jego nieosłonięty brzeg. Stojąc przy nim można zaobserwować wiele cech rzeki, świadczących o jej naturalnym, nieuregulowanym przez człowieka charakterze. Do jej zalet w porównaniu z rzeką uregulowaną należy zaliczyć:

- nieregularny, kręty bieg, przez co jest atrakcyjniejsza krajobrazowo,

Widok na Kalinik

- obecność starorzeczy, będących siedliskiem dużej bioróżnorodności,
- to, że płynąc z kierunku południowego na północ jest korytarzem ekologicznym umożliwiającym wędrówkę zwierząt na północ Europy,
- atrakcyjność z punktu widzenia turystyki i rekreacji (na przykład emocjonujące spływy kajakami, rejsy statkami wycieczkowymi),
- ochronę przeciwpowodziową, gdyż woda wolniej spływa i ma się gdzie rozlewać,
- przeciwdziałanie suszy bo woda wolniej spływa, a zatem jest dłużej zatrzymywana w środowisku.
- Bug cechuje wartki nurt, który miejscami powoduje erozję wodną oraz wiry rzeczne w jego korycie, zmieniające często lokalizację dna, co bywa zdradliwe dla amatorów kąpielii.

ETAP XIV

długość około 850 m

By dotrzeć na koniec ścieżki dalej należy poruszać się w kierunku północno-zachodnim, po drodze wyjeżdżonej przez miejscowych i patrole Straży Granicznej. Ścieżka doprowadzi nas do podnóża wzgórza, na które należy wejść. Pracownicy Parku przygotowali w tym miejscu przystanek z małą infrastrukturą turystyczną. Ustawiono tu wiatę ze stołem i ławami oraz wyznaczono miejsce na ognisko. Przystanek to doskonały punkt widokowy, z którego można obserwować dolinę Bugu z łąkami, starorzeczami i kępami drzew. Korzystają z niego także turyści poruszający się po nadbużańskim szlaku turystyczny, biegnącym w granicach Parku. Nieuchronnie zbliża się koniec turystycznej wędrówki. Teraz trzeba zejść ze zbocza doliny drogą prowadzącą w dół, kierując się na zachód by dotrzeć do zakrętu drogi asfaltowej i stąd przejść do kościoła stojącego w miejscowości Stary Bubel.

Kościół pw. św. Jana Ewangelisty w Starym Bublu

Przystanek XV

Koniec ścieżki znajduje się we wsi Stary Bubel, przy kościele św. Jana Ewangelisty. Jest to dawna wieś książęca, założona pod koniec XIII lub na początku XIV wieku, następnie będąca własnością kościelną – diecezji łuckiej. W 1749 roku we wsi wybudowano drewnianą kaplicę św. Jana Apostoła i Ewangelisty, a w 1861 roku na jej miejscu wzniesiono drewnianą cerkiew unicką, która wielokrotnie przechodziła z rąk do rąk między prawosławnymi, unitami, neounitami i katolikami obrządku łacińskiego. Od 1946 roku jest ona kościołem filialnym kościoła rzymskokatolickiego parafii w Gnojnie, diecezji Drohiczyń. Obok stoi drewniana dzwonnica z 1864 roku, a w otoczeniu rosną stare drzewa, głównie lipy i wiąz. Warto zwrócić uwagę na podlaską architekturę tej miejscowości, w której dominuje drewniana

zabudowa z licznymi zdobieniami, spichlerzami i typową zabudową gospodarską.

W wiosce tej, jak i w innych pobliskich wsiach, niemal każdy słup elektryczny zaopatrzone w specjalną platformę, na której bociany białe mogą bezpiecznie zakładać swoje gniazda. To przykład tak zwanych działań ochronnych, gdzie ludzie wspomagają naturę, by ptaki znalazły bezpieczne miejsca lęgowe. Mieszkańcy okolicy są bardzo przyzwyczajeni do sąsiedztwa bocianów. Każdej wiosny z utęsknieniem ich wyczekują. Później bacznie obserwują cykl życiowy tych ptaków, chętnie okazują pomoc gdy niezdarny podlot zagubi się pod gniazdem. Gdy nadchodzi czas bocianich wędrówek na zimowiska, z nutą nostalgii żegnają ptasich sąsiadów, żywiąc nadzieję, że za rok powrócą w te same miejsca.

W tym miejscu kończy się wspólna wędrówka ścieżką. Gratulujemy wszystkim turystom, którzy wytrwali do końca!

Zapraszamy ponownie na teren Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” i jego ścieżki przyrodniczo-edukacyjne.

Wydano na zlecenie	Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych ul. Mieczysława Karłowicza 4, 20-027 Lublin www.parki.lubelskie.pl
Redakcja	Andrzej Łazeba, Marcin Kozieł
Autor tekstu	Magdalena Żychowska
Fotografie	Jarosław Mydlak, Karol Zalewski, Archiwum Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych Ośrodka Zamiejscowego w Janowie Podlaskim okładka strona 1: Łabędzie nieme, fot. ZLPK OZ w Janowie Podlaskim okładka strona 2: Sieweczka rzeczna, fot. K. Zalewski, Sąsiedztwo rzeki Bug, fot. ZLPK OZ w Janowie Podlaskim
Opracowanie autorskie i kartograficzne map:	EURO PILOT Sp. z o.o. ul. S. Konarskiego 3 01-355 Warszawa tel./fax. +48 22 664 37 20, +48 22 664 50 91 www.europilot.com.pl
Korekta	Jolanta Sieradzka-Kasprzak
Skład, łamanie	Ewa Chmielewska
	© Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych © Euro Pilot Sp. z o.o.
	ISBN 978-83-8218-026-8

egzemplarz bezpłatny

gmina
Konstantynów

gmina
Janów
Podlaski

Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych
www.parki.lubelskie.pl

